

קוראים וקוראות יקרים,

מאפייני מקצוע הפיזיותרפיה

בתחילת חודש נובמבר התקיים בגני התערוכה שבתל אביב הכנס ה-21 של העמותה לקידום הפיזיותרפיה. אף שאנו נמצאים עדיין בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל" הארורה, שפרצה לפני למעלה משנה, זה היה אירוע מכונן שאפשר לנו להטיל זרקור על העשייה המרובה והמרגשת של אנשי המקצוע שלנו בארץ. אלה היו ימים של למידה ופירגון, שהמחישו את חיוניותו של מקצוע הפיזיותרפיה ואת תרומתו האדירה לאזרחי המדינה. בגיליון זה (בעמודים 4-6) מובאים דבריהן של נעמה קשת, יו"ר העמותה, ושל רחלי ארד, מנכ"לית העמותה, בפני באי המליאה. מובאים גם 45 תקצירים, מבין למעלה מ-100 עבודות אשר הוצגו בכנס.

בדבר העורכת אציג בפניכם שני אירועים מתוך התכנסות המליאה שלא צוינו בדברי נעמה ורחלי: טקס הענקת עמית כבוד וטקס הענקת פרסים לחברים שפרסמו כתבות בכתב העת של העמותה בשנת 2023.

בטקס מרגש העניק הוועד המנהל של העמותה לקידום הפיזיותרפיה תוארי עמית כבוד לפיזיותרפיסטיות גב' ורדה שגיב ז"ל וד"ר גילה שחר, כהוקרה על עשייה יוצאת דופן ורבת שנים למען קידום המקצוע.

הענקת התואר לגב' ורדה שגיב ז"ל הייתה מרגשת במיוחד משום שימים לא רבים אחרי הטקס היא הלכה לעולמה.

ורדה הייתה מבוגרות המחזורים הראשונים של לימודי הפיזיותרפיה בישראל, והקדישה את חייה המקצועיים לקידום הפיזיותרפיה. כחלוצה בתחומה, פעלה להכרה במקצוע הפיזיותרפיה ולהכנסתו לאיגוד הכדורסל והכדורגל, ושימשה כפיזיותרפיסטית ראשית של נבחרת ישראל בכדורסל-נשים. הקריירה העשירה שלה, שהמשיכה גם לאחר פרישתה לגמלאות, הייתה עתירת פעילות, וכללה את ניהול המכון הגדול ביותר לפיזיותרפיה בשירותי בריאות כללית, סיוע רב בהקמתו מחדש של ארגון הפיזיותרפיה, קידום הסכמי שכר חשובים וחוק מקצועות הבריאות. זכינו להעניק לה את האות

עוד בחייה, ואין ספק שההכרה בתרומתה גרמה לה סיפוק רב בערוב ימיה. יהי זכרה ברוך.

תואר עמית כבוד הוענק גם לד"ר גילה שחר, בוגרת לימודי פיזיותרפיה משנת 1978, אשר בפעילותה לאורך השנים תרמה רבות לשינוי פני מקצוע הפיזיותרפיה בארץ. היא הטביעה את חותמה בעיקר בשלושה תחומים: במשך שנים רבות הייתה ממובילות קבוצת העניין בבריאות האישה, אשר קידמה מאוד את האבחון והטיפול בבעיות המאפיינות נשים, ותרמה להכרה ולהערכה של הקהילה הבינלאומית בתחום. לגילה מקום של כבוד בפיתוח ההדרכה הקלינית בפיזיותרפיה. במהלך למעלה משני עשורים היא הכשירה מאות מדריכים קליניים, ובאמצעותם היא תרמה להכשרתם של אלפי סטודנטים. נוסף על כך, היא אחת החלוצות בתחום הפיזיותרפיה בבריאות הנפש. התחום הוזנח בעבר על ידי רבים במקצוע, ובזכות נחישותה ומקצועיותה הוא תופס לאט לאט את המקום הראוי לו.

ברצוני לציין כאן אירוע נוסף, והוא הענקת שני פרסי הצטיינות עבור תרומה ייחודית לכתב העת שלנו. פרס אחד הוענק לגב' זהבה דוידוב בתור נציגת ועדת האתיקה של העמותה לקידום הפיזיותרפיה, הפועלת רבות לקידום חשיבה והתנהגות אתיות בקרב אנשי המקצוע. פעילויות הוועדה מגוונות מאוד, וכוללות הכנת ניירות עמדה בנושאים הנוגעים להתנהגות אתית מקצועית, דיון בתלונות הציבור לגבי התנהגות בלתי ראויה של עמית למקצוע, ועוד. הפרס הוענק הפעם עבור התרומה הישירה לכתב העת בכתובה ובפרסום דיונים מעמיקים בדילמות אתיות הרלוונטיות לאנשי המקצוע. הכתבות מופיעות זה שש שנים, בכל אחד מגליונות כתב העת, ומהוות בסיס חשוב לדיון בסוגיות אתיות מהותיות (קישור לכתבות: <https://www.jipts.com/?CategoryID=596&ArticleID=1646>)

פרס "המאמר המצטיין", שהוענק על ידי ועדת מומחים, ניתן השנה לגב' עדי עמית על מאמרה: "כאבי גב ואגן בהיריון. כשאבחון מוקדם חשוב: תיאור מקרה"¹. המאמר מתאר טיפול באישה הרה שאובחנה בשתי פתולוגיות נדירות, בעלות השלכות חמורות על איכות החיים של המטופלת ושאין לגביהן הנחיות טיפול ברורות בספרות. הבנה מעמיקה של מערכת השריר-שלד והשלכות ההיריון על מערכת זו, קבלת החלטות

מקורות

¹ עדי עמית דויד, ע'. כאבי גב ואגן בהיריון. כשאבחון מוקדם חשוב: תיאור מקרה. כתב העת לפיזיותרפיה. 2023; 25 (1): 16-22. www.jipts.com/_Uploads/dbsAttachedFiles/16-23.pdf

² Jensen, GM, Gwyer, J., Shepard, KF., Hack, LM. Expert practice in physical therapy. Physical therapy. 2000; 80(1):28-43.

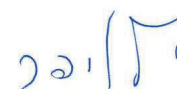
מושכלות לגבי הטיפול הנדרש על סמך בדיקות חוזרות ונשנות, והישענות על המודל הביופסיכוסוציאלי, סייעו בידי עדי לשפר מאוד את מצבה של המטופלת. תיאור המקרה שבמאמר הוא דוגמה מופתית לתהליך חשיבה ועבודה של קלינאי מומחה עבור כל אחד מאיתנו.

תיאור המקרה הזה מדגים תוצאות מחקר מקיף שערכו בראשית המאה חוקרות מובילות בתחום החינוך לפיזיותרפיה. הן בחנו במחקר מהם המאפיינים של קלינאי מומחה (expert).² מתוך מחקרן עלה כי המאפיינים העיקריים של "פיזיותרפיסט מומחה" הם: ידע בתחום תפקוד מוטורי, יכולת הסקת מסקנות קליניות (clinical reasoning), וגם ידע ומיומנויות הממוקדים בצורכי המטופל. אני מניחה שרובנו היינו סוברים כי ידע ומיומנויות הם מאבני היסוד של המקצוע.

אבל לדעתי, הממצא המפתיע שעלה מתוך המחקר הזה הוא שהפיזיותרפיסטים שנשאלו מה מגדיר בעיניהם "פיזיותרפיסט מומחה" ציינו גם: "ערכים מוסריים ואנושיים". תכונות כגון אכפתיות, אלטרואיזם, הנכונות לתת ולהתמסר לצורכי המטופל ולהיות לו למליץ יושר הן מאבני היסוד של המקצוע. ביושבי בהרצאות המגוונות שנשמעו בכנס, נזכרתי במחקר ישן זה! אני גאה לעסוק במקצוע שהתכונות הללו הן מאבני היסוד שלו ולהיות חלק מקהילה שכה רבים מחבריה התברכו בהן.

בכותבי שורות אלה, נמצאים 100 חטופים וחטופות מעל ל-440 יום בשבי המרצחים. החיילים והחיילות האמיצים שלנו נלחמים בכמה חזיתות, ופצועים ופצועות רבים, בגוף ובנפש, טרם החלימו.

מי ייתן ונזכה כולנו במהרה לבשורות טובות!

יוכבד (יוכי) לויפר

עורכת כתב העת לקידום הפיזיותרפיה
פרופ' (אמריטוס), החוג לפיזיותרפיה, אוניברסיטת חיפה
yochy.laufer@gmail.com